

Rehulain kokonaisuudistus

HE 200/2020 vp

Maa- ja metsätalousvaliokunta 13.11.2020

Hannu Miettinen, Marita Aalto / MMM

Kokonaisuudistuksen tavoite

- ✓ ajantasaistaminen: EU-lainsäädännön ja kansallisten tarpeiden edellyttämät muutokset
- ✓ selkeyttäminen suhteessa EU-lainsäädäntöön
- ✓ luettavuuden parantaminen
- ✓ sääntelyn sujuvoittaminen / hallinnollisen taakan vähentäminen rehuturvallisuutta vaarantamatta
- ✓ yhdenvertaisten toimintaedellytysten edistäminen

Rehulain tavoite ja soveltaminen

- ✓ eläinten terveyden ja elintarvikkeiden laadun turvaaminen
- ✓ rehualan toimijoiden toimintaedellytysten edistäminen
- ✓ Soveltamisala laaja:
 - rehut, rehualan toimijat, laboratoriot, viranomaiset (valvonta)
 - kaikki rehun tuotantoon (kuten viljelyyn), valmistukseen, jakeluvaiheisiin (kuten kuljetus, varastointi) ja käyttöön liittyvät vaiheet
 - koe-eläintoiminnan osalta sovelletaan rajoitetusti

Keskeiset ehdotukset

- ✓ Lain rakenteen eheyttäminen
- ✓ Terminologiset muutokset
- ✓ Valvontaviranomaisten perustehtävät säilyvät ennallaan
 - Valvontaan liittyvien oikeuksien ja velvollisuuksien täsmennyksiä: tarkastusoikeus, näytteenotto, viranomaisen tiedonsaantioikeus, pakkokeinot
 - Ruokaviraston asiantuntija-asema
- ✓ Harmaan talouden torjunta
- ✓ Erityisravinnoksi tarkoitettu rehu -> komission asetus
- ✓ MMM asetus rehualan toiminnanharjoittamisesta päivitetään

Terminologisia muutoksia

- ✓ rehualan toimija –käsitteen täsmentäminen
- ✓ maastavienti ja maahantuonti -määritelmistä luovutaan
 - Vienti = vientiä muuhun kuin EU-maahan
 - Tuonti = tuontia muusta kuin EU-maasta
 - Sisämarkkinakauppa = EU-maiden välinen kauppa (+ ETA maat)
- ✓ dieettirehu -käsitteestä luovutaan
 - erityisravinnoksi tarkoitettu rehu (8 §)
 - asetus (EU) 2020/354 erityisravinnoksi tarkoitettujen rehujen käyttötarkoituksluettelosta ja direktiivin 2008/38/EY kumoamisesta, sovelletaan 25.12.2020 alkaen

Toimijan luotettavuus

- ❑ kolmen arviota edeltäneen vuoden aikana
- ✓ toistuvasti osoittanut ilmeistä piittaamattomuutta rehujen turvallisuudesta
- ✓ toistuvasti tai huomattavassa määrin laiminlyönyt julkisoikeudellisia velvotteita; tai
- ✓ kykenemätön vastaamaan veloistaan

Ruokavirasto voi toimijan luotettavuuden selvittämiseksi pyytää toimijasta Harmaan talouden selvitysyksiköltä velvoitteidenhoitoselvityksen.

Viranomaisen tarkastusoikeus

- ❑ Valvontakohteeseen, joka sijaitsee pysyväisluonteiseen asumiseen käytetyissä tiloissa, tarkastus voidaan tehdä valvonta-asetuksessa viralliselle valvonnalle asetettujen vaatimusten toteuttamiseksi
- ✓ Jos tarkastuksen tekeminen on välttämätöntä tarkastuksen kohteena olevien seikkojen selvittämiseksi.
- ✓ Tarkastuksen saa tehdä ainoastaan toimivaltainen valvontaviranomainen.

Tunnistautumaton näytteenotto

- ❑ Valvontaviranomainen saa tunnistautumatta tilata näytteitä etäviestintävälineiden välityksellä myytäväksi tarjottavista rehuista.
- ❑ Näytteitä voidaan käyttää virallisessa valvonnassa. Saatuaan näytteen valvontaviranomaisen on ilmoitettava toimijalle, että näyte on tilattu virallista valvontaa varten.
- ❑ Toimijalla on oikeus omalla kustannuksellaan saada toinen lausunto näytteestä.

Viranomaisen tiedonsaantioikeus

- ❑ Valvonnan suorittamiseksi valtion ja kunnan viranomaisilta, julkista tehtävää hoitavalta sekä tämän lain mukaisilta toimijoilta ja muilta, joita tämän lain velvoitteet koskevat.
- ❑ Luotettavuuden selvittämiseksi muulta viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitavalta julkisoikeudellisista velvoitteista, toiminnasta, taloudesta sekä kytkennöistä

Oma-aloitteinen tiedonluovutus

- ☐ Valvontaviranomainen saa salassapitovelvoitteen estämättä luovuttaa oma-aloitteisesti tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä suorittaessa saatuja tietoja
- ☐ yksityisen tai yhteisön taloudellisesta asemasta ja liikesalaisuudesta toiselle viranomaiselle tai julkista tehtävää hoitavalle,
- ☐ jos tiedot ovat välttämättömiä kyseiselle viranomaiselle tai julkista tehtävää hoitavalle säädetyн tehtävän hoitamiseksi

Seuraamusmaksu 1/3

- ☐ Vähäiset teot ja laiminlyönnit
- ☐ Kun ei aiheita raskaammalle prosessille
- ☐ 300 – 5000 €
- ☐ Maksun suuruutta arvioitaessa on otettava huomioon menettelyn laatu, vahingollisuus ja toistuvuus.
- ☐ Voidaan jättää määräämättä tai määrätä pienempänä, jos teko on vähäinen ja katsotaan kohtuulliseksi laiminlyönnin laatu, toistuvuus, suunnitelmallisuus ja muut olosuhteet huomioon ottaen.

Seuraamusmaksu 2/3

Valvontaviranomainen voi määrätä, jos toimija:

1. laiminlyö 14 §:ssä ja 15 §:ssä säädettyjä velvollisuutta rehun merkitsemisestä tai pakkaamisesta;
2. harjoittaa rehualan toimintaa tekemättä 19 §:ssä säädettyä ilmoitusta;
3. laiminlyö hakea toiminnalleen 20 §:ssä säädetyn hyväksymisen;
4. laiminlyö 21 §:ssä säädetyn tietojen kirjaamisvelvollisuuden;
5. laiminlyö 22 §:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden; taikka
6. 24 §:n vastaisesti laiminlyö kokeen keskeyttämisen tai keskeyttämisen ilmoittamisen.

Seuraamusmaksu 3/3

- ❑ Ei saa määrätä luonnolliselle henkilölle, jota epäillään samasta teosta esitutkinnassa, syyteharkinnassa tai tuomioistuimessa vireillä olevassa rikosasiassa tai jolle on samasta teosta annettu lainvoimainen tuomio.
- ❑ Ei saa määrätä, jos teosta on kulunut yli vuosi.
- ❑ Seuraamusmaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa.

Keskeyttäminen ja peruuttaminen

- ❑ Ruokavirasto voi keskeyttää tai peruuttaa rehualan toimijan rekisteröinnin tai hyväksynnän, jos
 - ✓ toimija ei enää ole 18 §:ssä tarkoitetulla tavalla luotettava, ja
 - ✓ peruste, jonka takia toimijaa ei pidetä luotettavana, on luonteeltaan olennainen ja vakava, ja
 - ✓ toimija ole viranomaisen määräyksestä huolimatta korjannut laiminlyöntiä.

Internetsivuston sulkeminen

- ☐ Ruokavirasto voi määrätä internetsivuston tai sen osan suljettavaksi, jos
 - ✓ rehu tai siitä annetut tiedot aiheuttavat tai niiden voidaan perustellusta syystä epäillä aiheuttavan vaaraa eläinten terveydelle, eläimistä saatavien elintarvikkeiden laadulle
 - ✓ annetut tiedot johtavat rehun ostajaa olennaisesti harhaan
 - ✓ ovat muulla tavalla olennaisesti säännösten vastaisia
- ☐ Jos sivuston osan sulkeminen ei poista rehumääräysten vastaisuutta, on tarvittaessa määrättävä suljettavaksi koko sivusto.
- ☐ Voidaan antaa väliaikaisena

Ruokaviraston asiantuntija-asema

- ☐ Ruokaviraston asema rikosprosessissa
- ☐ Esitutkinnassa Ruokavirastolle varattava tilaisuus tulla kuulluksi
- ☐ Syyttäjän varattava Ruokavirastolle tilaisuus lausunnon antamiseen ennen syyteharkinnan päättymistä
- ☐ Asiaa tuomioistuimessa suullisesti käsiteltäessä Ruokavirastolla läsnäolo- ja puheoikeus

Kansalliset rehuasetukset

- ❑ Maa- ja metsätalousministeriön asetus (4/11) erityisravinnoksi tarkoitetuista rehuista
 - kumotaan 25.12.2020 alkaen
- ❑ Maa- ja metsätalousministeriön asetus rehualan toiminnanharjoittamisesta (548/2012 muutoksineen)
 - muutetaan rehulain kanssa samassa aikataulussa
- ❑ Valtioneuvoston asetus (152/2015) elintarvikelain, rehulain, ja terveydensuojelulain nojalla tutkimuksia tekevistä laboratorioista
 - muutetaan viimeistään kun uusi elintarvikelaki voimaan (2021 kevät)
- ❑ Maa- ja metsätalousministeriön asetus lääkerehuista (10/EEO/2008)
 - kumotaan 28.1.2022 alkaen

Maa- ja metsätalousministeriö